En budget måste bygga på verkliga förutsättningar

Kommuner och regioner runt om i landet arbetar med budget på olika sätt. Många fattar beslut på hösten, när staten presenterat de ekonomiska förutsättningarna inför kommande år. Det är en rimlig ordning.

Region Gotland har länge haft som modell att fatta budgetbeslut redan i juni och sedan justera budgeten på hösten. Under normala år fungerar det oftast bra eftersom statliga satsningar och bidrag sträcker sig över flera år och skapar stabilitet. Men 2026 är inte ett normalt år – det är ett valår.

Inför 2027 saknas idag viktiga besked om statens framtida stöd till kommuner och regioner. Många riktade och generella statsbidrag löper dessutom ut i samband med mandatperiodens slut. Det innebär att den ekonomiska bild som finns idag är betydligt mörkare än den faktiska situation som kommer att gälla efter valet och den nya statsbudgeten.

För att fatta ansvarsfulla beslut krävs korrekta underlag. Om Region Gotland redan nu skulle fatta beslut om budget för 2027 utifrån dagens information skulle det innebära krav på besparingar i en enorm omfattning på 150 miljoner. Det skulle riskera investeringar, verksamheter och värdefull personal innan vi ens känner till de verkliga ekonomiska förutsättningarna. Därför väljer vi att avvakta med en fullständig budget till höstens budgetprocess.

Det betyder inte att vi blundar för ekonomin. Tvärtom. Region Gotland befinner sig i ett mycket ansträngt läge och åtgärderna behöver vidtas redan nu. Samtidigt är det avgörande hur den nationella budgeten faller ut i höst. Långsiktiga beslut behövs och de ska baseras på fakta, fakta vi saknar nu.

Gotland har dessutom särskilda förutsättningar som resten av landet saknar. Vi är Sveriges enda kommun och region i ett, landets minsta region och dessutom en ö-region. Det innebär högre kostnader, inte minst inom sjukvården. En oberoende utredning som Region Gotland beställt visar att sjukvården är underfinansierad med 300-400 miljoner. Det är inte hållbart att år efter år täcka dessa kostnader genom att pressa andra kommunala verksamheter som skola och äldreomsorg.

Vi behöver bättre nationella förutsättningar och en större förståelse för Gotlands unika situation. Samtidigt måste Region Gotland fortsätta arbetet med att använda skattebetalarnas pengar mer effektivt och prioritera kärnverksamheten.

Vårt ansvar är att fatta långsiktigt hållbara beslut för Gotland – inte förhastade beslut byggda på osäkerhet.

Meit Fohlin (S), regionstyrelsens ordförande
Rolf Öström (M), regionstyrelsens 1:e vice ordförande